

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.60/2024/10.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2024. április 17. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

végzést:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben az Egri Törvényszék 2023. október 31. napján kihirdetett 15.B.30/2022/71. számú ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a 2023. november 28. napjáig letartóztatásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A másodfokú végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az Egri Törvényszék 2023. október 31. napján kihirdetett 15.B.30/2022/71. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés és (8) bekezdés I. fordulata alapján testi sértés büntetében. Ezért mint többszörös visszaesőt 5 év 6 hónap szabadságvesztés büntetésre és 6 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg. Beszámította a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe az előzetes fogvatartásban töltött időt. Kimondta, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a bűnjelek sorsáról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen a vádlott és védője a büntetés enyhítése érdekében fellebbeztek. Az ügyészség tudomásul vette az érdemi határozatot.

[3] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.19/2023/11. számú átiratában kifejtette, hogy mivel a fellebbezés bejelentésére kizárólag a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 583.§ (3) bekezdés a) pontja alapján került sor, a másodfokú felülbírálat korlátozott, az ítéletnek csak a büntetésre vonatkozó részére, továbbá a Be. 590. § (5) és (7) bekezdésében foglaltakra terjed ki. A Be. 591.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében, ha a fellebbezést kizárólag a Be. 583.§ (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének a megalapozottságát, határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[4] A fellebbviteli főügyészség álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív hibát, mely az ítélet hatályon kívül helyezését tenné szükségessé, az érdemi felülbírálatnak nincs akadálya. Okszerű a vádlott bűnösségére vont következtetés, felmentésnek, vagy vele szemben az eljárás megszüntetésének a lehetősége nem áll fenn. A vádlott cselekményének életveszélyt okozó testi sértés büntetteként [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés első fordulat] való minősítése a büntetőtörvény rendelkezéseinek megfelel. Az aggálymentes igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint sértettl sértett a bántalmazás következtében közvetett életveszélyes állapotot eredményező fejsérüléseket szenvedett.

Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatban foglalt kúriai iránymutatás alapján az ölési szándék nem volt megállapítható, így helytállóan vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott szándéka az elkövetéskor testi sértés okozására irányult. Az elkövetés módja, eszköze, az erőbehatások nagysága és a célzott testtájék alapján a súlyos, életveszélyes sérülés bekövetkezésének lehetősége egyértelműen felismerhető volt, annak bekövetkezésébe a vádlott belenyugodott. Csak a véletlenül múlt, hogy a sértettnek a bántalmazásból eredően súlyosabb sérülése nem keletkezett.

Büntethetőséget kizáró ok hiányában az elsőfokú bíróság a konkrét büntetést alapvetően meghatározó Btk.-beli tételkeretet és a kiindulási pontként szolgáló középértéket helyesen határozta meg. Az erőszakos jellegű bűncselekmények nyugtalanító gyakoriságára, a vádlott visszaesést megalapozó büntetésein túli elítéléseire, a cselekmény végrehajtásában megnyilvánuló kitartó szándékára és arra tekintettel, hogy szabadulását követő rövid időn belül valósította meg a jelentős tárgyi súlyú személy elleni erőszakos bűncselekményt, így a középérték alatt meghatározott tartamú szabadságvesztés enyhítése nem indokolt. Az ítélet járulékos kérdésekben hozott rendelkezései a jogszabályoknak megfelelőek.

A fentebb kifejtettek alapján indítványozta a fellebbviteli főügyészség, hogy az ítéltábla a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében az ítéletet hagyja helyben.

[5] Az ítéltábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 598. § (2) bekezdése szerinti tanácsülésen bírálta felül.

[6] A büntetéskiszabást sérelmező védelmi fellebbezés eredményre nem vezetett.

[7] Tekintettel arra, hogy a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését bírálta felül.

[8] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a-c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[9] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjának megjelölésével ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése, konkrétan a (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az első fokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[10] A vádlott személyi körülményeinél azonban szükséges megjelölni, hogy másik folyamatban lévő ügyében jogerős döntés született időközben.

A Dunaújvárosi Járásbíróság 2022.01.11. napján kelt 2.B.101/2020/42.számú ítéletével és a Székesfehérvári Törvényszék 2023.09.12. napján kihirdetett 2.Bf.35/2022/19. számú ítéletével, mely a Győri Ítéltábla 2023.11.28. napján meghozott Bhar.I.119/2023/9. számú határozatával 2023.11.28. napján emelkedett jogerőre a vádlottat, mint többszörös visszaesőt 1 rendbeli a Btk. 310. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző aszerint minősülő és büntetendő bántalmazással elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntette és 2 rendbeli a Btk. 227. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző aszerint minősülő és büntetendő a sértett munkakörének ellátásával, közmegbízatasának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben elkövetett becsületsértés vétsége miatt 1 év 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

Elkövetési idő: 2019.12.16.

Szabadságvesztésre befogadás napja: 2022.06.30.

Szabadságvesztés büntetés kezdő napja: 2023.11.29., utolsó napja: 2025.09.28.

[11] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a valóban lényeges perjogi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

[12] A vádlott bűnösségének megállapítása törvényes, nem merült fel olyan körülmény, mely a felmentést vagy az eljárás megszüntetését indokolná, hiszen büntethetőségi akadály nem valósult meg. Cselekményének jogi minősítése kifogástalan [Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja],

hiszen az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatban foglalt kúriai iránymutatás alapján az ölési szándék nem volt megállapítható. Helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott szándéka az elkövetéskor testi sértés okozására irányult. Az elkövetés módja, eszköze, az erőbehatások nagysága és a célzott testtájék alapján a súlyos, életveszélyes sérülés bekövetkezésének lehetősége egyértelműen felismerhető volt, annak bekövetkezésébe a vádlott belenyugodott.

[13] Az ítéltábla kiemeli, különös tekintettel a magyar büntetőeljárásban is már hatályos részleges precedens jellegre, hogy a közzétett eseti döntésekre hivatkozás indokolt, e döntések ugyanis az egységes bírói gyakorlat kialakítását, a vitás jogkérdésekben való eligazodást, és ebből következően a jogbiztonságot szolgálják (BH2020. 94., Kúria Bfv.I.486/2019.).

[14] Az Alaptörvény 25. cikkének (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. Tekintettel arra, hogy a jogegységi határozat a bíróságokra kötelező, így a jogszabály értelmezése során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül (12/2001. (V. 14.) AB határozat, 42/2015. (XI. 14.) AB határozat). A jogi indokolás hiányos, ha nem ismerteti az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot, vagy a Kúria alkalmazható testületi állásfoglalásait. A törvényszék helytállóan elemezte a Kúria 3/2013. számú Büntető jogegységi határozatában adott iránymutatást a cselekmény minősítésénél.

[15] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket túlnyomórészt feltárta és részletesen elemezte. Egyetértve a fellebbviteli főügyészség felvetésével ugyanakkor további súlyosító körülmény a vádlott esetében a büntetőeljárások hatálya alatti, korábbi szabadságvesztés büntetéséből történő szabadulását követően rövid időn belüli elkövetés, a kitartó elkövetési mód, a személy elleni erőszakos cselekmények elszaporodott volta.

Az enyhítő körülmények közül az ítéltáblának mellőznie kellett, hogy az eljárás alatt végig kényszerintézkedés hatálya alatt állt a vádlott, mivel a Kúria 56. BK vélemény III./10. pontja értelmében ez csak akkor vizsgálendő, ha a terhelt hosszabb ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt, erről pedig jelen ügyben nem beszélhetünk.

[16] Külön ki kell térni azonban arra, hogy a bűnösségi körülményeket egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál [Kúria 56. BK véleménye I. rész (7) bekezdése].

[17] A bünteteskiszabáshoz kapcsolódóan azt jól rögzítette ítéletében a törvényszék, hogy a büntetés célján túl az általános és egyéni megelőzés mellett az egyéniesítésre és a bűnösségi körülményekre szintén tekintettel kell lenni.

[18] A Btk. 80. § (2) bekezdése (határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó) a büntetőjogi szankciórendszer egyetlen elemére, a szabadságvesztésre – ezen belül is kizárólag a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozik, az adott büntetési nem konkrét mértékének megállapításához ír elő a jogalkalmazó számára kötelező jelleggel egy figyelembe veendő szempontot. Ebből már önmagában is az következik, hogy a hivatkozott rendelkezés nem érinti az általános bünteteskiszabási elveket és nem zárja ki azt, hogy a bíróság az irányadó egyedi ügyben felderített különös körülményeket a törvénynek és a bírói gyakorlatnak megfelelően, belátása szerint értékelje, mérlegelje (13/2002. (II. 20.) AB határozat III. 1. 3.).

[19] A Btk. 80. § (2) bekezdése nem érinti a Btk. 80. § (1) bekezdésének a rendelkezését, vagyis a bíróságnak a büntetés törvényben írt keretein belül, az egyéniesítés követelményét alapul véve kell kiszabni a tetтарыыos büntetést; a középértéktől eltérő büntetés kiszabását azonban csak akkor kell megindokolni, amennyiben az eltérés jelentős (BH2001. 354.).

[20] Az elsőfokú bíróság előbbi elvárásoknak megfelelően helytállóan szabta ki a szabadságvesztés büntetést a középérték alatt, a középértéktől való eltérés okát megalapozottan kifejtette. A büntetés további enyhítése nem indokolt.

[21] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

[22] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

[23] Az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő további beszámításáról az ítéltábla a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján döntött.

[24] A Be. 451. § (2) bekezdésének c) pontja kimondja, hogy a határozat bevezető része tartalmazza: ha a bíróság a határozatot tárgyaláson hozta meg, a bírósági eljárás helyét, a bírósági eljárás formáját, és azt, hogy az eljárás nyilvános volt-e.

[25] A bíróság tehát a határozatot tárgyaláson, nyilvános ülésen vagy tanácsülésen hozza meg. A tárgyalás vagy nyilvános ülés esetén a határozat – ha több tárgyalás volt az ügyben, külön tárgyalási napokra jelezve – a nyilvános vagy zárt jellegére való utalást is magában foglalja, továbbá a Be. 438. § (2) bekezdése alapján külön feltüntetve azt is, ha a zárt tárgyaláson hozott határozatot nyilvánosan hirdeti ki (Kommentár a büntetőeljárás törvényhez, főszerkesztő Dr. Polt Péter, Wolters Kluwer Hungary, Budapest, 2018.).

[26] A Be. 561. § (1) bekezdése folytán az ügydöntő határozat bevezető részében kell feltüntetni a tárgyalási napokat is.

[27] Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a nyilvános tárgyalás esetén a folytatólagos megnevezés a bírósági eljárás ezen formájánál a törvény szövegéből nem vezethető le.

Debrecen, 2024. április 17.

Dr. Nagy Éva sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Sörös László sk. bíró

Záradék: Az Egri Törvényszék 15.B.30/2022/71. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.II.60/2024/10. számú másodfokú határozata által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. április 17.

Dr. Nagy Éva sk.
a tanács elnöke